

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Petiti Philosophi & Doctoris Medici, Miscellaneorum Observationum Libri quatuor

Petit, Pierre

Trajecti ad Rhenum, 1682

Cap. II. Molere farinam in scripturis inter [...]. locus Hieronymi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13245

tur; ut pote quæ purum veritatis lumen, in quo intelligibilia cernuntur, ferre non valentes, statim a corporis discessu in tenebras exteriores incidant. Sed de *Ecclesiastæ* ænigmatis infra iterum aliquid tentabimus.

CAPUT II.

Molere farinam in scripturis inter *κακόφρα*. locus Hieronymi.

B Saia in cap. 47. verba hæc sunt: Descende, sede in pulvere filia Babylonis, sede in terra: non est solum filia Chaldaeorum, quia ultra non vocaberis mollis in tenera. Tolle molam & tolle farinam: denuda turpitudinem tuam: discooperi humerum, revela cura. Hieronymus in sensum obscœnum trahit: Præcipiturque ei, ut tollat molam & molat farinam, quod est dura captivitatis, & extrema servitutis indicium, ut quæ quondam regina fuerat, postea molendæ farinæ operi serviat. Sed quia sequitur, denuda turpitudinem tuam, etiam mola ab Hebraeis figuraliter intelligitur: quod scilicet in morem scorti victorum libidini pateat. Illudque, quod in *Judicum* libro de Samson scribitur, ad molam eum a Philistiim esse damnatum, hoc significare volunt, quod pro sobole robustissimus virorum, hoc in allophyllas mulieres facere sit compulsus. locus Scripturæ de Samson est in lib. *Judicum*, cap. 16. sane huic interpretationi favet Horatius *Satyr.* 2. lib. 1. de lupanari, auribus sit honos,

Nam simul ac venas inflavit tetra libido,

Huc juvenes æquum est descendere, non alienas

Permolere uxores.

Nón tamen video, quid sit necesse in hunc sensum scripturæ

pturæ

pturæ verba iis locis torquere, cum certum sit inter serviles pœnas fuisse *pistrinum* non modo apud Hebræos, sed etiam apud Romanos, ut notum iis, qui vel *Plautum* aut *Terentium* legerunt, fueritque id duræ captivitatis & extremæ servitutis, ut ipse agnoscit *Hieronymus*, indicium. Tum quod ad Samsonem attinet, qui in eam partem accipiunt, non vident obstare huic expositioni quod in eadem historia legitur, robur illi istud inusitatum in capillitio, quod intonsum, ut *Nazaræus*, gestabat, situm fuisse, periturum si detonderetur, ut re vera accidit. Nam cum arcanum illud puellæ, quam deperibat, importunius instanti aperuisset, ab ea non multo post per somnium toto capite attonsus, ad modum communem humani roboris redactus fuit. Hoc cum ita proditum sit de eo Heroe; neque ignorarent Palæstini, valde stultum fuisset id consilium de prole propaganda ex homine, quo tempore vires illi una cum capillo ademptæ essent. Statim quippe in *pistrinum* fuisse detrusum expresse scriptum est: *Quem cum apprehendissent Philistim, statim eruerunt oculos ejus, & duxerunt Gazam, & clausum in carcere molere fecerunt.* Præterea non fuisse illi a natura id robur, sed singulari & extraordinario Dei munere tributum haud obscure *Scriptura* testatur: miracula autem non transire in sobolem palam est.

Sed neque apud *Esaiam*, quia post hæc verba, *tolle molam*, sequuntur ista, *denuda turpitudinem tuam*, necessario prostituti corporis infamia intelligenda est, sed captivarum deterrima conditio, quas contumeliæ causa denudare solebant: ut *Tamerlanes* *Bajazetis* uxorem præcisa usque ad pubem veste, sibi epulanti adsistere & ministrare cogebat. Tales fere & servi erant in *pistrino*, sic tecti ut nulla non membra paterent: teste *Apulejo* lib. 9. *Metam.* *Diiboni! quales illi homunculi vibicibus livedinis totam cutem depicti, dorsumque plagosum scissili centunculo magis inumbrari quam obtekti: nonnulli exiguo tegili tantummodo pubem inje-*

cti, cuncti tamen sic tunicati, ut essent per pannulos manifesti. Quod etiam nuditas sola captivæ mulieris intelligi debeat, sequentia indicant: *discooperi humerum, revela crura*. Ad summum, quid vetat utrumque intelligi, ut eadem captivæ simul farinam lucubrarent; & vulgi libidini per summam contumeliam expositæ essent. Si tamen ibi figuram esse placet: ego nihil aliud censeam significari his verbis; *tolle molam, tolle farinam*, nisi simpliciter servitatem. Ceterum Hieronymus eo loco verbum esse turpe in Hebræo notat, quo significatur *prudendum muliebre*. Quod quia honoris causa non nominatur, Symmachus vertit τὴν σιωπῆσίν σου, *taciturnitatem tuam*. Quod & in Cantico canticorum legitur, ubi sponsæ pulchritudo describitur, ad extremum infert; *absque taciturnitate tua*: Nolentibus (inquit) qui interpretati sunt, *transferre nomen, quod in sancta scriptura sonaret turpitudinem*. Qua autem utimur nos, vulgata versio pluribus verbis reddit: *absque eo, quod intrinsecus latet*. Ceterum idem Hieronymus sequentibus verbis non obscure in Stoicorum transit sententiam, quibus placuit suam quamque rem nomine appellare, ut Cicero notat in epistola ad Papirium Patrum. Recteque (inquit) *contra Babylonem inverecundis utitur nominibus: licet nulla sit turpitudinis, humani corporis membrum vocare nomine suo, cui præcipitur, ut nudet pectora, & crura & femina aperiat, & vadat in captivitatem: videaturque ignominia ejus, & opprobrio pateat sempiterno*. At huic opinioni omnium proborum consuetudo adversatur.

Sed neque præteribo, quod apud eundem Prophetam legitur cap. 48. *Audite hæc domus Jacob, qui vocamini nomine Israel: & de aquis Juda existis*. Ubi Hieronymus: *Et de aquis (inquit) Juda existis*. σωμαλινότερον *aquas vocans pro semine: ut nequaquam eos virtutum Patriarcharum filios ostenderet esse, sed carnum*. Ergo & inter κακέφαλα Hebræorum, *aqua, pro semine genituali*: Sicut *urina* apud Juvenalem, Satyra XI.

Auri-

Auribus atque oculis concepta urina movetur.

Plinius *urinam genitalem* vocat lib. 8. cap. 43. ubi de asinorum generatione: *Sed incontinens uterus (asinæ) urinam genitalem reddit, nisi cogatur in cursum verberibus a contr.* Et *serum* apud Catullum, Græcorum exemplo, qui *σπερματικὸν ὄρρον* vocant; ut Plutarchus lib. 5. de *Placitis Philosophorum*, cap. 23. *Ἡράκλειος ἔχει οἱ Στωϊκοὶ ἀρχαῖαι τῶν ἀνθρώπων τελειότης* & *περὶ τὴν δευτέραν ἑβδομάδα, περὶ ἣν ὁ σπερματικὸς συγκρίνεται ὄρρος.* Reperio & *os obscæno sensu usurpatum* in *Proverbiis* cap. 30. *Talis est via mulieris adulteræ, qua comedit, & tergens os suum dicit: non sum operata malum.* Quod enim ibi *os* intelligat, non latet: nempe de quo paulo ante dixerat eodem capite: *Tria sunt insatabilia, & quartum quod nunquam dicit: sufficit. Infernus, os vulvæ, &c.* *Tergere* autem mulier *os* dicitur, cum post concubitum partem illam abluit, ac terget, quod meretricibus fuisse in usu, cum aliis ex locis, tum ex hoc Ovidii versu intelligitur:

Dedecus hoc sumpta dissimulavit aqua.

De qua locutione & consuetudine copiose Hieronymus *Mercurialis* disputat lib. 6. *Var. Lect.* cap. 6. Confirmat id, quod dico, Hieronymus in *commentario* ad verba illa Salomonis: *Adultera quoque mens (inquit) in similitudinem eorum, que commemoravit superius, instabilis semper & vaga est, que ubi admissum turpitudinis sue celare potuerit, negat se aliquid patrasse facinoris.* Igitur & *comedere* ibi idem valet, quod *suscepto semine libidinem explere.* Sic Plautus in *Milite Glorioso*:

S. Hic te operiar; eadem illi insidias dabo,

Quam mox horsum ad stabulum junix se recipiat e pabulo.

Quartilla meretrix apud Petronium: *Hodie enim post asellum diaria non sumo.* Sed de his fatis.